

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 19 липня 2019 року

м. Хмельницький

№72/19-рк/к

Про припинення дій, що містять ознаки порушень законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – адміністративна колегія Відділення), розглянувши матеріали виконання доручення Голови Антимонопольного комітету України від 12.03.2019 року №13-01/236 щодо додержання вимог законодавства про захист економічної конкуренції на ринку вивезення побутових відходів,

ВСТАНОВИЛА:

Хмельницьким обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) під час виконання доручення Голови Антимонопольного Комітету України від 12.03.2019 року №13-01/236 було встановлено наступне.

Протягом 2017-2018 років та першого півріччя 2019 року на території смт. Чемерівці на ринку вивезення твердих побутових відходів діє комунальне підприємство «Комунсервіс» Чемеровецької селищної ради Хмельницької області (надалі – КП "Комунсервіс", Підприємство).

Юридична адреса Підприємства: Україна, 31600, Хмельницька область, смт. Чемерівці, вул. І. Франка, 5.

КП «Комунсервіс» засноване Чемеровецькою селищною радою та являється комунальним підприємством, ідентифікаційний код юридичної особи - 37127831.

Підприємство створене відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування», Господарського та Цивільного кодексів України та діє як підприємство міської комунальної власності.

Підприємство здійснює свою діяльність відповідно до чинного законодавства, статуту та внутрішніх нормативних документів. Статут КП «Комунсервіс» затверджений рішенням восьмої сесії VII скликання Чемеровецької селищної ради №46-8/2017 від 27.06.2017 року.

Підприємство є юридичною особою, має відокремлене майно, самостійний баланс, розрахунковий та інші рахунки в установах банків, печатку зі своєю назвою та ідентифікаційним кодом, штампи та інші реквізити. Підприємство здійснює свою виробничу діяльність з метою одержання прибутку, та є суб'єктом господарювання в розумінні статті 1 Закону України „Про захист економічної конкуренції“.

Метою діяльності Підприємства є задоволення сільських, селищних, суспільних потреб шляхом систематичного здійснення виробничої, торгівельної та іншої господарської діяльності з метою отримання прибутку в порядку, передбаченому законодавством.

Для виконання свого завдання Підприємство здійснює перелічені у вищезгаданому статуті види діяльності, до яких відноситься надання послуг по вивезенню та утилізації твердих побутових відходів.

Відповідно до договору № 2 від 04.01.2019 року «Про надання послуг з вивезення твердих побутових відходів» укладеного між Чемеровецькою селищною радою та КП «Комунсервіс», територіальними межами ринку надання послуг з вивезення побутових відходів є межі населених пунктів Чемеровецької селищної ради: с. Андріївка, с. Бережанка, с. Кугаївці, с. Почапінці, с. Садове, с. Кормильче, с. Ружа, с. Кочубіїв, с. Жердя, с. Красноставці, с. Сокиренці, с. Збриж, с. Шидлівці, с. В. Зелена, с. М. Зелена, с. Вікторівка, с. Криків, с. Степанівка, с. Залуччя, с. Черче, с. Біла, с. Чорна, с. Антонівка, с. Сл. Смотрицька, с. Гайове, с. Гута, с. Діброва, с. Ямпільчик, с. Хропотова, с. Свіршківці, с. Демківці, с. Залісся, с. Вишневе та смт. Чемерівці.

Споживачами послуг КП «Комунсервіс» є фізичні та юридичні особи, які отримують послуги з вивезення побутових відходів від даного Підприємства.

Листом від 24.04.2019 року №02-17/618 Чемеровецька селищна рада повідомила Відділення, що на території Чемеровецької селищної ради надання послуг збирання та вивезення твердих побутових відходів здійснює лише КП «Комунсервіс». Тому, розпорядженням селищного голови від 10 травня 2017 року №60/2017-р «Про визнання КП «Комунсервіс» виробником або виконавцем житлово-комунальних послуг, в тому числі вивезення побутових відходів» КП «Комунсервіс» визнано виконавцем житлово-комунальних послуг, в тому числі з вивезення побутових відходів.

Відповідно до статті 12 Закону України "Про захист економічної конкуренції", статей 7,17 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року №49-р, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за №317/6605 встановлено, що становище КП «Комунсервіс» продовж 2017-2018 років та першого півріччя 2019 року на ринку вивезення побутових відходів в територіальних межах населених пунктів Чемеровецької селищної ради: с. Андріївка, с. Бережанка, с. Кугаївці, с. Почапінці, с. Садове, с. Кормильче, с. Ружа, с. Кочубіїв, с. Жердя, с. Красноставці, с. Сокиренці, с. Збриж, с. Шидлівці, с. В. Зелена, с. М. Зелена, с. Вікторівка, с. Криків, с. Степанівка, с. Залуччя, с. Черче, с. Біла, с. Чорна, с. Антонівка, с. Сл. Смотрицька, с. Гайове, с. Гута, с. Діброва, с. Ямпільчик, с. Хропотова, с. Свіршківці, с. Демківці, с. Залісся, с. Вишневе та смт. Чемерівці має ознаки монопольного.

Частиною першою статті 19 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" (від 24.06.2004 року №1875-IV (якій діяв до 01.05.2019 року) та частиною першою статті 12 "Про житлово-комунальні послуги" (від 09.11.2017 року №2189-VIII) встановлено, що надання житлово-комунальних послуг здійснюються виключно на договірних засадах.

Постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 №1070 «Про затвердження Правил надання послуг з поводження з побутовими відходами» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27.03.2019 року №318) затверджено Типовий договір про надання послуг з вивезення побутових відходів (надалі - типовий договір).

Правила надання послуг регулюють відносини між виконавцем послуг, фізичними та юридичними особами.

Відповідальність щодо дотримання в умовах договорів вимог, зазначених типовим договором, лягає на виконавця послуг, як на розробника умов договорів та ініціатора їх укладання.

Пунктом 3 Правил надання послуг визначено, що договір про надання послуг укладається між споживачем та виконавцем послуг з вивезення побутових відходів відповідно до Типового договору про надання послуг з поводження з побутовими відходами, що додається.

Відповідно до пункту 3 статті 184 Господарського кодексу України укладання господарських договорів на основі примірних і типових договорів повинно здійснюватися з додержання умов, передбачених статтею 179 цього Кодексу.

Стаття 179 Господарського кодексу України передбачає укладання договорів за правилами встановленими Цивільним кодексом України з урахуванням особливостей, передбачених, в тому числі, Господарським кодексом України. Відповідно до частини четвертої статті 179 Господарського кодексу, при укладенні господарських договорів сторони можуть визначати зміст договору на основі типового договору, затвердженого Кабінетом Міністрів

України, чи у випадках, передбачених законом, іншим органом державної влади, коли сторони не можуть відступати від змісту типового договору, але мають право конкретизувати його умови.

Статтею 648 Цивільного кодексу України визначено, що зміст договору, укладеного на підставі правового акта органу державної влади, обов'язкового для сторін договору, має відповідати цьому акту.

Також слід зауважити, що статтею 6 Цивільного кодексу України передбачено, що сторони у договорі не можуть відступити від положень актів, якщо в цих актах прямо зазначено про це, а також у випадку, якщо обов'язковість для сторін положень актів цивільного законодавства виходить з їх змісту чи із сутності відносин між сторонами.

Таким чином, КП «Комунсервіс» зобов'язаний укладати договори на надання послуг з вивезення побутових відходів, які повинні відповідати Типовому договору.

Станом на 01.07.2019 року Підприємством було укладено 763 договори на надання послуг з вивезення побутових відходів.

В ході дослідження, Відділенням вибірково було проаналізовано договори по вивезенню побутових відходів, а саме від 01.05.2017 року №42, від 03.05.2017 року №35, від 01.05.2018 року №96, від 02.01.2019 року №11/6.

При аналізі вищезазначених Договорів, які Підприємство уклало з споживачами, встановлено, що у Договорах відсутні ряд умов, які передбачені Правилами надання послуг, зокрема:

- 1. відсутні окремі права споживачів, а саме:
 - одержання своєчасно та належної якості послуги згідно із законодавством і умовами договору;
 - не оплати вартості послуг за період тимчасової відсутності в житловому приміщенні (іншому об'єкті нерухомого майна) споживача та інших осіб понад 30 календарних днів за умови документального підтвердження такої відсутності;
 - складення та підписання актів-претензій у зв'язку з порушенням правил надання послуг;
 - отримання без додаткової оплати інформації про проведені виконавцем нарахування плати за послуги (з розподілом за періодами та видами нарахувань) та отримані від споживача платежі;
 - розірвання договору, попередивши про це виконавця не менш як за два місяці до дати розірвання договору, за умови допуску виконавця для здійснення технічного припинення надання послуги.
- 2. відсутні окремі зобов'язання встановлені пунктом 14 типового договору "Виконавець зобов'язується", а саме:
 - сплачувати споживачу у разі ненадання або надання не в повному обсязі послуг неустойку (штраф, пеню) у розмірі, встановленому відповідно до пункту 23 цього договору;
 - своєчасно реагувати на виклики споживача, підписувати акти-претензії, вести облік вимог (претензій) споживача у зв'язку з порушенням порядку надання послуг;
 - своєчасно та власним коштом проводити роботи з усунення виявлених неполадок, пов'язаних з наданням послуг, що виникли з його вини;
 - інформувати споживача про намір зміни тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами.

Не внесення до договорів зазначених пунктів дає можливість КП "Комунсервіс" порушувати права споживачів, в частині отримання належної якості послуги, її оплати, отримання інформації від суб'єкта господарювання, своєчасного реагування на акти-претензії, ремонт неполадок за кошти виконавця, оплати за надання послуг не в повному обсязі.

Відсутність у договорі вищезазначеної інформації може призвести, зокрема до того, що споживачі будуть вимушені сплачувати за послуги, які їм не надаються, надаються не повному обсязі або надаються з порушенням строків їх надання.

Таким чином, дії КП "Комунсервіс", які полягали в укладенні договорів на надання послуг з вивезення побутових відходів, що не відповідають положенням Правил надання послуг поводження з побутовими відходами, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 №1070 «Про затвердження Правил надання послуг з поводження з

побутовими відходами» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27.03.2019 року №318 та які могли призвести до ущемлення прав споживачів (населення) в частині отримання послуг з вивезення побутових відходів, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 2 статті 50, частиною першою та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України “Про захист економічної конкуренції” у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем, шляхом:

- вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку;
- встановлення таких умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Виходячи з наведеного вище та зважаючи на те, що дії КП "Комунсервіс" не призвели до суттєвого обмеження конкуренції, не завдали значних збитків суспільству, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», адміністративна колегія Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

РЕКОМЕНДУЄ:

Комунальному підприємству "Комунсервіс" Чемеровецької селищної ради (Україна, 31600, Хмельницька область, смт. Чемерівці, вул. І. Франка, 5, ідентифікаційний код юридичної особи – 37127831) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства, що передбачене пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції" шляхом:

1. Укладення договорів про надання послуг з вивезення побутових відходів із споживачами відповідно до Типового договору про надання послуг з поводження з побутовими відходами затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070.

2. Інформування споживачів, з якими укладені договори про надання послуг з тепlopостачання, умови яких не відповідають Типовому договору, про можливість переукладення та/або внесення змін до них на предмет відповідності Типовому договору.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов’язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Частиною третьої статті 46 Закону України “Про захист економічної конкуренції” передбачено, що за умови виконання положень рекомендації органів Антимонопольного комітету України, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Про результати розгляду цих рекомендацій та здійснені заходи повідомити Відділення **у місячний строк** з дня їх отримання.

Голова адміністративної колегії
Голова відділення

О. Федорчук